

Ängbybarnens förskolor

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ängbybarnens förskolor 2016—2017

Ängbybarnens förskolor ska vara anpassade för alla barn, oavsett förutsättningar, bakgrund eller familjeförhållanden.

Ängbybarnens förskolor arbetar utifrån Empatisk kommunikation (Nonviolent Communication) som bygger på starka värderingar om allas lika värde och att människor från grunden helt naturligt önskar bidra till varandras välbefinnande, utifrån frivillighet och ömsesidighet.

Ängbybarnens förskolor

Innehåll

1. Försättsblad
2. Innehållsförteckning
3. Utdrag ur FN:s Barnkonvention och Lpfö 98
4. Ängbybarnens värdering och vision. Ängbybarnen vill. Ängbybarnen skall.
5. Främjande arbete. Kort beskrivning av NVC.
6. Delaktighet/Förankring.
7. Upptäcka-Agera- Dokumentera.
8. Definitioner och begrepp.
9. Uppföljning, utvärdering.
10. Fortsättning uppföljning.
11. Läsårets gemensamma fokusområde. Kontakter.

Ängbybarnens förskolor

Inledning

Utdrag ur FN:s Barnkonvention

Alla barn är lika värda. Inga barn får bli diskriminerade, det vill säga sämre behandlade. Varje barn har rätt att bli respekterad som den person den är och har rätt att bli lika behandlad och skyddas mot alla former av våld och övergrepp

Utdrag ur Lpfö 98

En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen.

2.1 Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem.

Mål:

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar

- *Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,*
- *Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,*
- *Sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,*
- *Förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och*
- *Respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.*

Riktlinjer: Arbetslaget ska

- *Visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet,*
- *Stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,*
- *Lyfta fram och problematisera etiska dilemman och livsfrågor,*
- *Göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter, och*
- *Samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningsätt i förskolan.*

Ängbybarnens förskolor

På Ängbybarnens förskolor arbetar vi utifrån följande värdegrund och vision:

Demokrati

Goda möten med barnen ska prägla våra verksamheter. Mångfaldsperspektivet ska alltid beaktas. Då lägger vi grunden för tolerans, acceptans, respekt och solidaritet mellan människor.

Social kompetens

Vi ska ge barnen trygghet som får dem att växa och utveckla omtanke om sig själv och andra.

Självkänsla

Vi uppmuntrar och stödjer barnen till att bli självständiga individer som visar hänsyn till både sig själv och andra.

Ängbybarnens förskolor vill:

På Ängbybarnens förskolor vill vi verka för att alla barn känner sig väl behandlade och blir respekterade för den de är. Vi vill främja ett socialt klimat som är fritt från dömande och utgår ifrån att människor helt naturligt önskar bidra till varandras välbefinnande.

Vi vill utveckla barnens:

Engagemang- genom allas delaktighet och inflytande

Bemötande- genom ett demokratiskt förhållningssätt, där alla respekterar varandra

Mångfald- genom att tillvarata varandras olikheter

Lärande- genom variation och flexibilitet, möta allas behov och förutsättningar

Trygghet- genom att alla blir sedda och lyssnade på

Alla som arbetar på Ängbybarnens förskolor skall:

- Ha ett gott förhållningssätt och vara goda förebilder som överensstämmer med vår värdegrund.
- På ett aktivt sätt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper, visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt
- Medverka till att utveckla barnens känsla för samhörighet och solidaritet till andra.
- Se det som en självklarhet och skyldighet att ingripa när något händer.
- Uppmärksamma – och vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.

Vi arbetar för att främja likabehandling genom att:

- Vi pedagoger är uppmärksamma och lyssnar in barnens tankar, känslor och behov.
- Vi samtalar med barnen om människors olika förutsättningar.
- Vi står upp för demokratiska värden och att mångfald berikar.
- Vi pedagoger stöttar barnen i att hantera konflikter och att hitta lösningar. Vi lyssnar på alla parter och stödjer barnen i att bli klara över vilka behov de försöker tillgodose, utan att döma, bedöma eller kritisera. Genom detta möjliggör vi för barnen att skapa en positiv identitet samt utveckla sin förmåga till samarbete.
- Vi hjälper barn som har svårt att ta sig in i en lek/aktivitet.
- Vi erbjuder alla barn samma möjligheter att pröva och utveckla olika förmågor och intressen.
- Vi formar verksamheten och miljön så att alla barn har tillgång till den utifrån sina egna förutsättningar och behov.
- Använda oss av Empatisk kommunikation som utgår ifrån varje enskild individ.

För att följa upp och säkerställa att ovanstående beskrivna arbete fortgår med god kvalitet har vi regelbundna dialoger på våra pedagogiska möten 1 ggr/ månaden kring hur vi gör, vad vi gjort och hur vi går vidare i vårt likabehandlingsarbete.

Det hänger på mig, det hänger på dig, det hänger på oss vuxna! Vår roll är att förmedla viktiga värden till barnen! Till vår hjälp har vi Empatisk kommunikation.

Empatisk kommunikation (NVC)

Empatisk kommunikation inkluderar två delar: Att med ärlighet uttrycka sig och att empatiskt lyssna på andra.

Empatisk kommunikation kan beskrivas som ett språk med medkänsla. Det är ett verktyg för positiv social förändring, medkänsla och kommunikation.

Empatisk kommunikation ger oss verktyg och medvetenhet att förstå vad som får oss att reagera. Det ger oss möjlighet att ta ansvar för våra reaktioner, att fördjupa kontakten med andra.

När vi riktar uppmärksamhet på behov- utan att uttrycka kritik, skuld, eller krav- frigörs vår kreativitet och lösningar som vi inte tidigare var medvetna om blir möjliga.

Vi övar barnen i att sätta ord på sina känslor och behov. Förståelse och förmåga att sätta ord på och få kontakt med sina behov och känslor utvecklar också barnens förståelse för andra.

Ängbybarnens förskolor

Empatisk kommunikation hjälper oss att relatera till andra. Både att uttrycka våra egna känslor och behov (självempati), samt att empatiskt lyssna på andras känslor.

När barnen säger eller gör saker vi inte kan acceptera bemöter vi dem på ett sätt som visar vägen till ett annat sätt att handla, utan att bedöma och skuldbelägga. Vi säger ”stopp” både med ord och genom att sätta upp handen samtidigt som vi visar förståelse för och tar hänsyn till barnets känslor och behov. Vi uppmuntrar och övar barnen i att säga stopp och sätta gränser genom att använda samma metod.

Vi pedagoger strävar efter att ha ett nyfiket förhållningssätt i våra kontakter med barnen.

Delaktighet/Förankring

Samtliga pedagoger har varit delaktiga i att upprätta denna likabehandlingsplan.

Likabehandlingsplanen tas varje år upp på ett föräldramöte samt läggs ut på Ängbybarnens hemsida.

De pedagogiskt ansvariga/förskollärarna på varje enhet ansvarar för att leda och säkerställa att vårt likabehandlingsarbete ständigt förbättras/utvecklas och att våra visioner och mål följs. Likabehandlingsarbetet tas upp regelbundet på APT.

För att i tid upptäcka all form av kränkning och trakasserier arbetar vi för:

- Att vi har ett öppet och tillåtande klimat på förskolorna som gör att barn, vårdnadshavare och pedagoger ska våga påtala eventuella problem.
- Att alla pedagoger är närvarande och lyhörda för stämningar och relationer i barngruppen.
- Att alla pedagoger samtalar med barnen, både enskilt och i grupp, samt tar deras ord och upplevelser på allvar.
- Att alla pedagoger har god uppsikt över alla platser där barnen vistas.

Alla medarbetare inom Ängbybarnens förskolor som ser eller får kännedom om att något barn eller någon vuxen är/eller har blivit kränkt har en skyldighet att agera.

Ängbybarnens förskolor

När något uppstår

När något händer tar vi pedagoger tag i det direkt. Arbetet/samtalen ska belysa både den som upplever sig utsatt och den/de som har utsatt. Empatisk kommunikation är då ett viktigt och användbart verktyg för oss.

Samarbetet mellan oss pedagoger och föräldrar är av största vikt. Föräldrar uppmanas att omedelbart ta kontakt med oss om de får signaler (som vi inte sett) hemma på att deras barn mår dåligt eller är ledset.

Dokumentera -Följa upp (vid större incidenter)

Dokumentationen är ett viktigt stöd i arbetet med att följa upp åtgärderna och eventuellt förändra dem. Det är även en rättssäkerhetsfråga eftersom den ger berörda pedagoger, barn och vårdnadshavare möjlighet till insyn.

Följande arbetsgång är avsedd att användas för dokumentation och uppföljning:

Vad har hänt?

Vem har anmält?

Vilka åtgärder har vidtagits?

Vad kommer att ske ytterligare och när?

Vilka berörda har informerats?

När kommer uppföljning att ske?

Vilka ska vara med vid uppföljningen?

Vilka ska dokumentationen lämnas till?

Vem har dokumenterat och när?

Dokumentationen sparas i barnkortspärmen. En kopia lämnas till Förskolechef Annika Sparrdal Mantilla som är ytterst ansvarig.

Definitioner och begrepp:

- **Diskriminering** innebär att någon missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.
- **Direkt diskriminering** innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- **Indirekt diskriminering** innebär att någon missgynnas genom att det tillämpas en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men i praktiken missgynnar personen utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Man kan i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika.
- **Likabehandling** innebär att alla ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund. De innebär dock inte att alla barn ska behandlas lika, se direkt diskriminering.
- **Trakasserier** innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.
- **Sexuella trakasserier** innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- **Kränkande behandling** innebär ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker någons värdighet.

Ängbybarnens förskolor

Uppföljning/Utvärdering av läsår 2015/2016

Mitt barn känner sig tryggt				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Ängbygården	95 %	92 %	88 %	
Blomstermåla	85 %	83 %	92 %	
Gläntan	97 %	92 %	85 %	
Gökboet	85 %	100 %	87 %	
Birkamyntet	85 %	77 %	91 %	

Flickor och pojkar ges lika möjlighet att utvecklas				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Ängbygården	95 %	93 %	85 %	
Blomstermåla	95 %	85 %	95 %	
Gläntan	86 %	96 %	82 %	
Gökboet	88 %	100 %	100 %	
Birkamyntet	67 %	82 %	80 %	

Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor, (empati, ansvarskänsla, tolerans och omtanke inför andra.)				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Ängbygården		94 %	88 %	
Blomstermåla		90 %	96 %	
Gläntan		88 %	81 %	
Gökboet		100 %	100 %	
Birkamynstet		82 %	83 %	

Personalen bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Ängbygården	95 %	94 %	88 %	
Blomstermåla	92 %	75 %	96 %	
Gläntan	97 %	96 %	88 %	
Gökboet	88 %	100 %	97 %	
Birkamynstet	90 %	92 %	83 %	

Vi har valt att ta med de frågor i enkäten som är direkt kopplade till vårt likabehandlingsarbete.

Varje förskola har till uppgift att analysera, reflektera samt lägga upp en plan med beslut om åtgärder och fokusområden utifrån enkätsvarens resultat. (enligt en gemensam utvärderings- och planeringsmall.

Ängbybarnens förskolor

Gemensamt fokusområde 16/17

Som ett led i vårt arbete med att stärka barnens självkänsla kommer samtliga Ängbybarnens förskolor under läsåret 16/17 ha ett gemensamt fokusområde på Barns rätt, integritet och barns sexualitet.

Vårt arbete kommer att utgå ifrån Barnkonventionen och deras material samt Rädda Barnens material "Stopp min kropp"

Kontakter

Annika Sparrdal Mantilla - Förskolechef
08-687 47 52 Mob. 070 295 47 52
annika@angbybarnen.se

Maria Forsberg - Pedagogisk ledare
maria@angbybarnen.se

Åsa Gretander - Pedagogisk ledare
asa@angbybarnen.se

Lena Ferlander Liljeblad - Specialpedagog
Lena@angbybarnen.se

Förskolan Birkamyntet
birkamyntet@angbybarnen.se

Förskolan Blomstermåla
blomstermala@angbybarnen.se

Förskolan Gläntan
glantan@angbybarnen.se

Förskolan Gökboet
gokboet@angbybarnen.se

Förskolan Ängbygården
angbygarden@angbybarnen.se